

Η εικόνα παρέχεται από bulb9 ως CC0 1.0 Παγκόσμια (CC0 1.0) Απόδοση σε κοινό κτήμα.

Copyright

Δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΠΙ)

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΩΣ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΗΘΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

- ❑ Αποτελεί αποκλειστικό δικαίωμα των πνευματικών δημιουργών, και οποιοσδήποτε άλλος πρέπει να πάρει την άδεια για χρήση.
- ❑ Το **ηθικό δικαίωμα** προστατεύει το ηθικό δεσμό ενός δημιουργού με το έργο του. Περιλαμβάνει τις ακόλουθες εξουσίες (δικαιώματα):
 - ❑ Δημοσίευσης
 - ❑ Αναγνώρισης της πατρότητας
 - ❑ Περιφρούρησης της ακεραιότητας
 - ❑ Προσπέλασης στο έργο
 - ❑ Υπαναχώρησης
- ❑ Το **περιουσιακό δικαίωμα** επιτρέπει την οικονομική εκμετάλλευση ενός έργου. Περιλαμβάνει τις ακόλουθες εξουσίες (δικαιώματα):
 - ❑ Εγγραφής και αναπαραγωγής
 - ❑ Παρουσίασης στο κοινό
 - ❑ Μετάφρασης
 - ❑ Διασκευής
 - ❑ Διανομής
 - ❑ Εκμίσθωσης και δανεισμού
 - ❑ Δημόσιας εκτέλεσης
 - ❑ Ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης

ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ

- ❑ Το ΔΠΙ προστατεύει τα έργα, ως άυλα αγαθά, που διαθέτουν πρωτοτυπία και μορφή.
- ❑ Δεν προστατεύει γεγονότα και ιδέες, νομοθετικά, διοικητικά, δικαστικά κείμενα, εκφράσεις της λαϊκής παράδοσης, ειδήσεις.
- ❑ Πρόκειται συνήθως για έργα από τη **λογοτεχνία, την τέχνη, την μουσική, το θέατρο, το σινεμά, το χορό, τις θετικές επιστήμες, την αρχιτεκτονική, την υπολογιστική τεχνολογία.**

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- ❑ Το διακίωμα ΠΙ διαρκεί όσο η ζωή του δημιουργού και εβδομήντα (70) χρόνια μετά το θάνατό του, που υπολογίζονται από την 1η Ιανουαρίου του έτους το οποίο έπεται του θανάτου του δημιουργού.
 - ❑ Για έργα που μετά τη λήξη της προστασίας δημοσιεύονται ή παρουσιάζονται στο κοινό για πρώτη φορά, προβλέπεται ένα συγγενικό δικαίωμα του δημιουργού (είκοσι πέντε (25) έτη από την πρώτη δημοσίευση).
- Βλ.: [Διάρκεια του copyright σε κάθε χώρα](#)
- ❑ Είναι αναγκαίο κάθε φορά να εξετάζεται η χώρα προέλευσης του έργου και οι εκάστοτε κανόνες, καθώς σε ορισμένες χώρες το ηθικό δικαίωμα είναι χρονικά απεριόριστο ή προβλέπεται «αέναη» προστασία. Εν γένει, πρέπει σε κάθε χώρα να παρέχεται η ίδια μεταχείριση στους δημιουργούς, είτε είναι αλλοδαποί είτε πολίτες της χώρας.

ΑΔΕΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ

- ❑ Ο δημιουργός ενός έργου έχει αποκλειστικά το δικαίωμα να παραχωρεί σε άλλους ορισμένες εξουσίες που απορρέουν από το περιουσιακό δικαίωμα με τη μορφή άδειας, όπου περιγράφονται οι όροι της χρήσης, δηλαδή τα δικαιώματα τα οποία εκχωρούνται
- ❑ **Οι ανοικτές άδειες χρήσης** επιτρέπουν την αδειοδότηση των ψηφιακών πόρων που διέπονται ήδη από καθεστώς ΠΙ, με ελάχιστους περιορισμούς αποσκοπώντας στην ενθάρρυνση της νόμιμης επανάχρησης, χωρίς να χρειάζεται να ζητείται κάθε φορά άδεια από το δημιουργό.
- ❑ Πιο διαδεδομένες είναι οι άδειες [Creative Commons](#) που επιτρέπουν ιδίως την αναπαραγωγή, τη διανομή, την παρουσίαση στο κοινό και τη μετατροπή του έργου.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

- ❑ Το δικαίο ΠΙ προβλέπει ότι ορισμένες χρήσεις των έργων μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς προηγούμενη άδεια από τους δημιουργούς, ιδίως για σκοπούς που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Αναφέρονται ως εξαιρέσεις και περιορισμοί
- ❑ Οι ακόλουθες ενδεικτικές χρήσεις που σχετίζονται με την εκπαιδευτική ή ερευνητική διαδικασία καλύπτονται από εξαίρεση:
 - ❑ Αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση
 - ❑ Αναπαραγωγή πρόσθετου αντιτύπου από βιβλιοθήκες ή αρχεία
 - ❑ Αναπαραγωγή από ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς
 - ❑ Χρήση για διδασκαλία από εκπαιδευτικά ιδρύματα
 - ❑ Χρήση για λόγους ενημέρωσης από ΜΜΕ
 - ❑ Εξόρυξη κειμένων και δεδομένων από ερευνητικούς οργανισμούς και Ιδρύματα Πολιτιστικής Κληρονομιάς για σκοπούς επιστημονικής έρευνας
 - ❑ Χρήση εικόνων από ΜΜΕ με έργα που βρίσκονται μονίμως σε δημόσιο χώρο
 - ❑ Χρήση προς όφελος εντυποαναπήρων

Ο ΚΑΝΟΝΑΣ (ΤΕΣΤ) ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΣΤΑΔΙΩΝ

- ❑ Οι περιορισμοί στο αποκλειστικό δικαίωμα οφείλουν να εφαρμόζονται σε **ειδικές περιπτώσεις** με τον όρο ότι **δεν πρέπει να αντίκεινται στην κανονική εκμετάλλευση του έργου** ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και **δεν πρέπει να θίγουν αδικαιολόγητα τα συμφέροντα του δικαιούχου.**

Visually impaired icon vector image Can be used for Disability. Άδεια για περιεχόμενο από Freepik

Green graduation cap icon παράγεται από icons8 ως Creative Commons Attribution-NoDerivs 3.0

ΚΟΙΝΟ ΚΤΗΜΑ (ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ)

- ❑ Στο Κοινό Κτήμα ή Δημόσιο Τομέα περιλαμβάνονται έργα των οποίων η διάρκεια προστασίας ΔΠΙ έχει χρονικά εκπνεύσει και έργα και άλλο υλικό που εξαρχής δεν προστατεύονται από ΔΠΙ, είτε επειδή πρόκειται για εξ ορισμού απροστάτευτο υλικό, είτε λόγω έλλειψης πρωτοτυπίας. Αυτό το υλικό είναι “χωρίς δικαιώματα” και η χρήση του επιτρέπεται ελεύθερα, χωρίς τη λήψη άδειας, για οιονδήποτε σκοπό.
- ❑ Ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:
 - ❑ **η διάρκεια προστασίας από το δικαίωμα της ΠΙ ή συγγενικών δικαιωμάτων έχει λήξει**
 - ❑ **δεν εμπίπτει εξ ορισμού στην προστασία του δικαιώματος της ΠΙ, π.χ. ιδέες, απλά γεγονότα και στοιχεία**
 - ❑ **καθίσταται Κοινό Κτήμα μετά από την παραίτηση των δημιουργών από τα δικαιώματά τους, π.χ. δυνάμει άδειας Creative Commons CC0.**

PD-icon-green.svg από 0x1997cow - Own work, Κοινό Κτήμα

ΠΗΓΕΣ

- Creative Commons Greece – Creative Commons Greece. (χ.χ.). Ανακτήθηκε Μάιο 23, 2025, από <https://creativecommons.ellak.gr/>
- Κοινό κτήμα - Βικιπαίδεια. (χ.χ.). Retrieved Μάιο 15, 2025, από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%8C_%CE%BA%CF%84%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%AF%CE%B1
- Νόμος 2121/1993 – ΟΠΙ. (χ.χ.). Ανακτήθηκε Μάιο 15, 2025, από <https://opi.gr/vivliothiki/nomos-2121-1993/>
- Νόμος 4481/2017 – ΟΠΙ. (χ.χ.). Ανακτήθηκε Μάιο 15, 2025, από <https://opi.gr/vivliothiki/nomos-4481-2017/>
- Πνευματική ιδιοκτησία - Βικιπαίδεια. (χ.χ.). Ανακτήθηκε Μάιο 15, 2025, από https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%BD%CE%B5%CF%85%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%AF%CE%B1
- Σύμβαση της Βέρνης | EUR-Lex. (n.d.). Ανακτήθηκε Μάιο 15, 2025, από <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/bern-convention.html?fromSummary=28>

Δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας©2025 Αργυρώ Φραντζή – Βασιλική Στρακαντούνα για τη

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης ΕΚΠΑ διανέμεται με άδεια CC BY 4.0.

